

WARTOŚĆ XXI

Wartość i znaczenie dzieciństwa

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój emocjonalny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Poznanie sfery uczuciowej

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Poznanie własnej osobowości przez sięganie do przeżyć z dzieciństwa

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Charakterystyka głównych etapów wieku dziecięcego: wiek prenatalny, niemowlęstwo, dziecko 3-5 letnie, wiek przedszkolny, wiek szkolny – do okresu dojrzewania.
- Dynamika rozwoju fizycznego i psychicznego dziecka.
- Potrzeba miłości w życiu dziecka i jej odwzajemnianie.
- Uczucia przynależą do natury człowieka.

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Pomiędzy dzieciństwem a wiekiem dorastania i dojrzewania trwa ciągłość biologiczna, historyczna i emocjonalna.
- Poczucie bezpieczeństwa w wieku dziecięcym wpływa na stan psychiki ucznia.
- Każde dziecko ma prawo do przeżywania wartości wieku dziecięcego.

Zasady

- Szanuję i dziękuję rodzicom za dar życia.
- Kocham moje rodzeństwo i pozytywnie jestem nastawiony do innych dzieci.
- Mam pozytywny kontakt z małymi dziećmi.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Każde dziecko wychowuje się i kształtuje w atmosferze miłości¹.
- Wszystkie dzieci mają prawo do jednakowej miłości rodziców.
- Okres dzieciństwa rzutuje na całe emocjonalne życie człowieka.
- W rodzinie wielodzietnej następuje szybsze i głębsze uspołecznienie dziecka.

Zasady

- Kocham moje dzieci miłością odpowiedzialną.
- Wychowuję nasze dzieci dla innych, dla nich samych, nie dla nas – rodziców.
- Zapewniam moim i wszystkim innym dzieciom poczucie bezpieczeństwa.
- Stosujemy metody wychowawcze: dialog, dobry przykład, odpowiedzialność za każdy dzień dziecka, wspólne odkrywanie wartości i wdrażanie ich w życie.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Okres dzieciństwa wychowanków trwale kształtuje właściwości charakterologiczne.
- Znajomość dzieciństwa wychowanków pomaga zrozumieć ich obecne zachowania.
- Właściwe relacje z dzieckiem świadczą o bogactwie duchowym dorosłego człowieka.

Zasady

- W szkole staram się wprowadzić właściwe relacje pomiędzy starszymi i młodszymi uczniami.
- Na moich wychowanków patrzę z perspektywy mojej rodziny. Traktuję ich jak własne dzieci.
- Wyodrębniam różnice charakterologiczne wychowanków i różnice w ich indywidualnym rozwoju.
- Stosuję zasady psychologii rozwojowej, pomagam wychowankom w przechodzeniu z jednego okresu rozwojowego do drugiego (z dzieciństwa do wieku młodzieńczego).

---

¹ „Wychowawcze oddziaływanie rodziców jest tak ważne, że trudno je czymkolwiek zastąpić. Do rodziców należy bowiem stworzenie takiej atmosfery rodzinnej, przepojonej miłością i szacunkiem dla Boga i ludzi, która sprzyjałaby spójnemu osobowemu i społecznemu wychowaniu dzieci. Dlatego rodzina jest pierwszą szkołą cnót społecznych potrzebnych każdemu społeczeństwu”. DWCH 3.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Każdy z uczniów próbuje zastanowić się, czy pamięta jakieś wydarzenie ze swojego dzieciństwa, które wywarło wpływ na jego dzisiejsze zachowanie, poglądy, zainteresowania, czy negatywne opinie. Można dokonać oceny tych wydarzeń w świetle obecnego stanu wiedzy i stanu dojrzałości emocjonalnej.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Rozwój emocjonalny człowieka przebiega we właściwy sposób. Młodzież ma poczucie swojej wartości² oraz poczucie bezpieczeństwa. Szanuje i dobrze wspomina okres dziecięcy własnego życia³. Akceptuje i umiejętnie kontaktuje się z innymi dziećmi. W odpowiednim wieku potrafi „zrezygnować” z praw i przywilejów wieku dziecięcego. Szanuje rodziców i okazuje im wdzięczność za szczęśliwe dzieciństwo.

2.10. ZAGROŻENIA

Często młodzież jest obciążona kompleksami wyniesionymi z okresu dzieciństwa. Istnieje ryzyko przeniesienia, przedłużenia okresu dzieciństwa na wiek młodzieńczy. Powraca się do niego poprzez brak odpowiedzialności, niechęć do podejmowania dorosłych decyzji. Traktuje się dzieciństwo jako jedyny, szczęśliwy okres w życiu. Zagrożeniem może również być niechęć do dzieci, nieuzasadniona agresja do młodszego rodzeństwa. Pojawia się niezdrowa rywalizacja wśród rodzeństwa. Młodzież często wykazuje egoistyczne nastawienie i egoistyczne wymagania wobec innych (rodziców, rodzeństwa, kolegów).

---

² „Troszcząc się o każde dziecko przychodzące na świat i otaczając je czułą i rzetelną opieką, Kościół wypełnia swoje podstawowe posłannictwo; powołany jest bowiem do objawienia i przedstawienia na nowo w dziejach przykładu i przykazania Chrystusa Pana, który postawił dziecko w samym centrum Królestwa Bożego, mówiąc: «Dopuszczcie dzieci i nie przeszkadzajcie im przyjść do Mnie; do takich bowiem należy Królestwo Niebieskie»”. Jan Paweł II, *Z nauczania Ojca Świętego o miłości, małżeństwie, rodzinie. Przyszłość idzie przez rodzinę*, red. M. Węclawski, Poznań 1983, s. 58.

³ „Żaden okres naszego życia nie jest zamknięty sam dla siebie. Dzieciństwo wnosi nawyki i przyzwyczajenia w wiek młodzieńczy, pełen emocji i pragnień, ten z kolei swoim entuzjazmem ubogaca rozważny wiek dojrzały, jego zaś bogactwo owocuje doświadczeniem i mądrością starości”. *Człowiek – osoba – pleć*, dz. cyt., s. 126.